

[Poul Schlüter.]

at holde sig udenfor. Jeg går ud fra, at regeringen vil deltage særdeles aktivt i forsøget på at realisere Harmelplanen; jeg kan godt se, at der er store vanskeligheder, men jeg kunne forestille mig, at en koordination af den nordiske holdning kunne vise sig hurtigt at være nyttig. Tidspunktet for en aktion, som på begrænsede områder kan skabe tværeuropæisk koordination, er sikkert gunstigt, fordi ikke mindst Beneluxlandene og Italien nu ønsker at komme ud af det dødvande, som Frankrigs afvisende holdning over for udvidelse af medlemskredsen har skabt.

Vi kan i mit parti give fuld tilslutning til de bestræbelser, regeringen udfolder for at etablere et nærmere økonomisk samarbejde mellem de nordiske lande. Vi mener ikke, at det nordiske samarbejde kan eller bør være et alternativ til et europæisk samarbejde; det skal tværtimod stille mod det europæiske som mål. Men i ventetiden kan en nordisk koordination give os store fordele, og rigtigt udformet kan en fælles nordisk politik måske bidrage til at forkorte ventetiden. Udformningen må vel være sådan, at det enkelte land i Norden ikke hindres i senere at søge den form for tilknytning til det øvrige Europa, som landet foretrækker. Den svære kunst bliver naturligvis at skabe en passende balance mellem de fordele, den nordiske integration vil give hvert enkelt land, og de ulemper, der også vil blive tale om for hvert enkelt af landene.

Om få uger vil der blive afgivet betænkninger fra de embedsmandsudvalg, som siden statsministrenes Frederiksbergmøde har arbejdet med en række vigtige enkeltområder for nordisk samarbejde. Derefter vil vel tidspunktet snart modnes for at træffe de afgørende politiske beslutninger, og der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi fra det konservative folkepartis side inderligt ønsker, at det nordiske forsøg denne gang skal lykkes. På en lang række områder er det lige for, at vi kan udvide samarbejdet væsentligt. Vi kan fjerne hindringer for produktionsmæssigt samvirke, vi kan koordinere vore tekniske standards, vi kan sørge for, at godkendelser fra offentlige prøveanstalter af produkter og materiel får fællesnordisk og ikke blot national rækkevidde, og mange, mange andre praktiske,

men vigtige områder kunne nævnes. På mange områder må vi kunne gå langt videre i harmoniseringen af den nordiske erhvervslovgivning, og vi må kunne nå frem til at muliggøre gennem ændringer i selskabslovgivning og andet nødvendigt dannelsen af fællesnordiske erhvervselskaber, der kan operere efter samme mønster som SAS. Også i et spørgsmål som støtten til udviklingslandene må de nordiske lande sammen kunne nå frem til en fælles linje for investeringspolitikken og for långivning og et samarbejde om stadig flere fællesnordiske projekter. På forskningsområdet kan vi også nå meget gennem en fællesnordisk indsats. At vi må nå frem til en formalisering af den nordiske union, som hr. Ivar Nørgaard i dag kaldte det, er vi ganske enige i, men om det så vil være muligt at nå så vidt som til en egentlig toldunion, er det nok for tidligt at udtale sig bindende om. Det må afhænge af, hvilket grundlag der bliver skabt, når de politiske forhandlinger skal føres, efter at embedsmændenes arbejde er afsluttet, for det er efter min opfattelse klart, at en tilbagevenden til et højt beskyttelsesniveau gennem forhøjelser i væsentlig grad af vore todsatser i form af en kraftig ydrenordisk toldmur ikke er tilløkkende for vort land, og det har da også økonomi- og handelsministeren i dag givet udtryk for. Det ville kunne give store problemer for vor beskæftigelse og for vore afsætningsmuligheder. Men en fællesnordisk toldpolitik kan jo udformes sådan, at der mest bliver tale om nedsættelser i den nuværende danske tarif, og det er den vej, vi skal søge arbejdet ledet; og hvis fordelene og ulemperne er rimeligt fordelt, kan der bedre blive basis for at lade det politiske ønske om den nordiske integration gøre det endelige udslag. Nu må der forhandles, og vi må forberede os på at træffe de afgørende beslutninger i løbet af næste år.

Af alt det, jeg har sagt, vil det være fremgået, at det konservative folkeparti i dette øjeblik anser det for den vigtigste målsætning i udenrigspolitikken at komme væk fra den nordiske og den europæiske splittelse. En samling af Nordens og Europas indsats på alle områder; økonomisk teknisk og politisk, tror vi er den rette vej frem til større afspænding og også til større vækst i leve-